

УДК 342.951:351.85

Б. А. Пережняк

МОДЕРНІЗАЦІЯ І РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЮ СФЕРОЮ В ХОДІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ

Соціально-культурна діяльність Української держави — складна й багатогранна сфера суспільного життя. Тому цілком справедливо до основних функцій державного управління соціально-культурною сферою належать: створення сприятливих умов для відтворення населення країни; збереження здоров'я та працездатності населення; організація професійної підготовки кадрів для народного господарства; зміщення сім'ї та турбота про підростаюче покоління; збереження та примноження культурного надбання; організація відпочинку, дозвілля населення; створення сприятливих умов для зайняття наукою, туризмом, спортом тощо [1, с. 733].

Протягом майже двадцятиріччя незалежності Українська держава має певні досягнення в соціально-культурній сфері — перехід на нову структуру, термін і зміст навчання, сприяння розвитку обдарованої молоді, визначення пріоритетних напрямів розвитку вітчизняної науки, відродження культури та мистецтва, розвиток фізичної культури, спорту і туризму.

Важливим засобом проведення державної політики в соціально-культурній сфері є законодавство.

Правове регулювання в соціально-культурній сфері спрямоване на закріплення основних засад, принципів організації та діяльності органів держави (Верховної Ради, Президента, Кабінету Міністрів); удосконалення системи органів управління (центральних і місцевих); оптимальний розподіл компетенції між суб'єктами (органами загальної та галузевої компетенції, між їх різними ланками, органами місцевого самоврядування); поліпшення процедурної роботи апарату управління, порядку здійснення покладених на нього завдань і функцій.

У 1991–2010 рр. було прийнято понад двадцять законів України, які регулюють багатогранні суспільні відносини в цій сфері.

Прийняття за роки незалежності комплексу важливих законодавчих актів України з питань соціально-культурного будівництва стало початком створення ефективної системи правового забезпечення розбудови в цій сфері державного управління, посилення захисту соціально-культурних прав і свобод громадян.

Актуальність цієї статті обумовлюється тим, що процеси державотворення в Україні вимагають значного підвищення якості й ефективності управлінської діяльності в соціально-культурній (духовній) сфері, функціональної результативності органів державного управління, особливо на сучасному етапі крупномасштабної адміністративної реформи — оптимізації системи центральних органів виконавчої влади.

Питання вдосконалення діяльності органів державного управління, оптимізації системи центральних органів виконавчої влади як складової частини адміністративної реформи в процесах державотворення в Україні займають значне місце в науці адміністративного права. Варто лише зазначити, що дослідження цих проблем присвятили свої роботи такі провідні вчені-адміністративісти, як В. Б. Авер'янов, О. Ф. Андрійко, Ю. П. Битяк, В. М. Кампо, С. В. Ківалов, І. Б. Коліушко, І. М. Пахомов та ін.

Проте тема функціональної результативності діяльності органів державного управління в соціально-культурній (духовній) сфері незалежної України, вдосконалення системи органів державного управління у сфері освіти, науки, культури і мистецтва, незважаючи на певні дослідження та наукові роботи [2] — підручники з адміністративного права, не знайшли достатньої наукової розробки, що й обумовило дану працю.

Мета даної статті — розглянути еволюцію модернізації і реформування центральних органів державного управління у соціально-культурній (духовній) сфері на різних етапах крупномасштабної адміністративної реформи в Україні, особливо на нинішньому — в процесі оптимізації системи центральних органів виконавчої влади, оголошеної Указом Президента України від 9 грудня 2010 року № 1085/2010.

Як вірно зазначає Г. Атаманчук, перед державним управлінням країн, що існують у пострадянському просторі, виникає безліч нових проблем, що вимагають (для початку) хоча б серйозного осмислення й вироблення методологічних підходів до їх можливого вирішення [3, с. 9].

Одним із головних завдань сучасного державного будівництва в Україні є радикальна зміна неефективної системи державного управління, що потребує проведення широкомасштабної адміністративної реформи. Вона має за мету перетворення існуючої адміністративної системи із гальма об'єктивно обумовлених економічних і соціальних процесів на один із головних факторів їх прискорення [4, с. 3].

Зміст державного управління розбудовою в соціально-культурній сфері полягає в регулюванні за допомогою адміністративно-правових важелів соціально важливих процесів у цій сфері.

Радикальні зміни в системі управління економікою об'єктивно ведуть до аналогічних змін у системі управління соціально-культурним будівництвом.

Перші кроки з реформування системи центральних органів виконавчої влади в соціально-культурній сфері були зроблені ще в 1991 р., після проголошення незалежності України. Указом Президента України від 12 грудня 1991 р. № 2 були ліквідовані Міністерство народної освіти України й Міністерство вищої освіти України, а на їх базі утворено Міністерство освіти України [5, с. 7].

Наступним Указом Президента України від 25 лютого 1992 р. № 98 [5, с. 9–14] на виконання Постанови Верховної Ради України від 7 лютого 1992 р. щодо внесення змін до структури Уряду України та з метою вдосконалення системи центральних органів державної виконавчої влади України було встановлено, що до системи центральних органів державної виконавчої влади України, зокрема в соціально-культурній сфері, належать такі міністерства:

- Міністерство культури України,
- Міністерство освіти України,
- Міністерство охорони здоров'я України,
- Міністерство соціального захисту населення України,
- Міністерство України у справах молоді і спорту.

25 лютого 1992 р. Указом Президента України № 100 з метою забезпечення управління атестацією наукових і науково-педагогічних кадрів, пов'язаною з присудженням наукових ступенів і присвоєнням вчених звань, в Україні була створена Вища атестаційна комісія (ВАК) [6].

Указом Президента України від 13 листопада 1992 р. № 566 Міністерство соціального забезпечення України було ліквідовано, а на його базі створено Міністерство соціального захисту населення України [5, с. 22].

Указом Президента України від 26 вересня 1995 р. № 882 Міністерство культури ліквідовано і на його базі створено Міністерство культури й мистецтв України [5, с. 12].

Указом Президента України від 26 липня 1996 р. «Про зміни в системі центральних органів виконавчої влади України» [7] з метою вдосконалення структури управління економікою та соціальною сферою були, зокрема, утворені: Міністерство інформації України — на базі Міністерства України у справах преси і інформації, Українського національного інформаційного агентства при Кабінеті Міністрів; Міністерство України у справах науки і технологій — на базі Державного комітету України з питань науки, техніки та промислової політики, Національного агентства морських досліджень і технологій при Кабінеті Міністрів та Державної служби України з питань спеціальної інформації та критичних технологій; Державний Комітет України з питань державних секретів та технічного захисту інформацій — на базі Державного комітету України з питань технічного захисту інформації; Державний комітет

України з фізичної культури і спорту. Національна комісія з питань повернення в Україну культурних цінностей підпорядкована Міністерству культури і мистецтв.

Міністерство України у справах молоді й спорту ліквідовано.

З метою вдосконалення системи державного управління, підвищення ефективності функціонування органів виконавчої влади, посилення провідної ролі міністрів як головних суб'єктів вироблення й реалізації державної політики у відповідних галузях і сферах діяльності та поетапного впровадження адміністративної реформи в Україні 13 березня 1999 р. Президент України видав Указ № 250/99 «Про зміни в системі центральних органів виконавчої влади України» [8].

Особливістю цього Указу є те, що цей документ спрощує систему управління на вищому рівні, передбачає укрупнення центральних органів виконавчої влади, яке відбувається через злиття декількох з них і створення на їх базі нового виконавчого органу, або приєднання до вже існуючого. Президентові вдалося певною мірою зробити важливий крок на шляху адміністративної реформи — посилити роль міністерств як головних суб'єктів вироблення й реалізації державної політики шляхом:

- скорочення їх кількості — з 21 існуючого міністерства залишилось 18 (в основному завдяки перетворенню деяких з них на комітети);
- затвердження Схеми організації та взаємодії центральних органів виконавчої влади, яка передбачає координацію й спрямування деякими міністерствами діяльності комітетів та інших органів виконавчої влади.

Зміни торкнулися й системи центральних органів управління соціально-культурною (гуманітарною) сферою. Утворено:

- Державний комітет України з питань науки та інтелектуальної власності — на базі Міністерства України у справах науки і технологій, Державного патентного відомства України та Державного агентства України з авторських і суспільних прав, що ліквіduються;
- Державний комітет інформаційної політики України — на базі Міністерства інформації України, що ліквідується.

Головне архівне управління при Кабінеті Міністрів України перейменоване в Головне архівне управління України.

Державний комітет України з питань державних секретів та технічного захисту інформації було ліквідовано з передачею його функцій та повноважень Службі безпеки України.

Цим самим Указом затверджена Схема організації та взаємодії центральних органів виконавчої влади.

Новий крок у реформуванні центральних органів управління соціально-культурною сферою пов'язаний з указами Президента України «Про систему центральних органів виконавчої влади» від 15 грудня 1999 р. № 1572/99, «Про зміни у структурі центральних органів виконавчої влади» № 1573/99 та «Про склад Кабінету Міністрів України» № 1574/99 [9], прийнятими в рамках поетапного здійснення адміністративної реформи в Україні.

Цими указами було ліквідовано чи трансформовано багато ланок виконавчої влади, із 89 існуючих в нашій державі органів центральної виконавчої влади залишилося лише 35, має підвищитися керованість і відповідальність посадових осіб, зменшаться витрати на утримання держапарату.

У соціально-культурній (гуманітарній) сфері, зокрема, було утворено:

— Міністерство освіти і науки України — на базі Міністерства освіти України та Державного комітету України з питань науки та інтелектуальної власності, що ліквідується;

— Державний комітет архівів України — на базі Головного архівного управління України, що ліквідується;

— Державний комітет інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України — на базі Державного комітету інформаційної політики України та Державного комітету України по телебаченню та радіомовленню.

Було ліквідовано Національну комісію з питань повернення в Україну культурних цінностей, з покладанням її функції на Міністерство культури і мистецтв України.

Таким чином, державне управління в соціально-культурній (гуманітарній) сфері здійснюють такі центральні органи виконавчої влади, керівники яких входять до складу Кабінету Міністрів України: Міністерство культури і мистецтв України, Міністерство освіти і науки України. Крім міністерств, соціально-культурним будівництвом керують комітети: Державний комітет інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України. Певні питання управління окремими галузями соціально-культурного будівництва вирішує Вища атестаційна комісія України.

Зміни в системі центральних органів виконавчої влади, нові функції міністерств і відомств, переосмислення їхньої ролі у сфері управління соціально-культурним будівництвом викликають необхідність внесення відповідних змін у положення, що регламентують роботу цих органів, розробку нових положень про відповідні міністерства й відомства, забезпечення перерозподілу функціональних повноважень між заступниками керівників міністерств і інших центральних органів виконавчої влади, передбачивши оптимізацію кількості зазначених посад. Актуальною проблемою залишається раціоналізація структури апарату управління (створення нових структурних підрозділів, ліквідація старих, їх злиття тощо).

Важливий етап реалізації положень Концепції адміністративної реформи щодо вдосконалення організації роботи Кабінету Міністрів України пов'язаний зі створенням урядових комітетів [4, с. 14]. Цією Концепцією урядові комітети визначені організаційними формами роботи Кабінету Міністрів, що забезпечують виконання певних функцій Кабінету Міністрів України.

Основним призначенням цих комітетів, за Концепцією адміністративної реформи, є сприяння Прем'єр-міністрові у здійсненні ним коорди-

нації діяльності міністерств щодо реалізації виробленої політики уряду, попереднього усунення розбіжностей та узгодження проектів урядових рішень міжвідомчого характеру, а також проектів законодавчих актів.

Заснування урядових комітетів мало за мету:

а) зменшення навантаження на Прем'єр-міністра та Кабінет Міністрів у цілому шляхом делегування попереднього розгляду питань і проектів до урядових комітетів. Кабінет Міністрів у цілому має приймати рішення щодо остаточного схвалення всіх рішень урядових комітетів. Робота урядових комітетів сприятиме більш ефективному вирішенню питань, які виносяться на розгляд Кабінету Міністрів у цілому.

(У подальшій перспективі Концепція адміністративної реформи передбачає можливість внесення змін до Конституції України, що дозволить надати згаданим комітетам право остаточного схвалення рішень з обмеженого законами кола питань);

б) підвищення рівня колегіальності в роботі уряду шляхом запобігання надмірному впливу окремих міністрів на вироблення та здійснення політики уряду та надання рівних можливостей всім міністрам спільно формувати та проводити цю політику;

в) чітке визначення місця й ролі віце-прем'єр-міністрів у процесі формування та реалізації політики уряду.

Згідно з п. 1 Загального положення про Урядовий комітет, постановою Кабінету Міністрів України «Про урядові комітети» від 17 лютого 2000 р. № 339 [10] Урядовий комітет визначений робочим органом Кабінету Міністрів України, основним завданням якого є формування та реалізація державної політики у відповідній сфері згідно із стратегією, визначеною Кабінетом Міністрів України.

Урядовий комітет:

— розглядає та схвалює концепції проектів нормативно-правових актів та інших документів, що підлягають розробленню;

— розглядає, врегульовує розбіжності та схвалює проекти нормативно-правових актів та інших документів, що подаються на розгляд Кабінету Міністрів України відповідно до встановленого регламенту;

— розглядає інші питання, пов'язані з формуванням та реалізацією державної політики у відповідній сфері.

Урядовий комітет має право:

1) створювати в разі потреби підкомітети, експертні комісії та робочі групи для розгляду окремих питань, що належать до його компетенції;

2) отримувати в установленому порядку від органів виконавчої влади необхідну для його роботи інформацію.

З метою підвищення ефективності діяльності уряду та координації роботи центральних органів виконавчої влади у формуванні та реалізації державної політики у соціально-культурній сфері постановою Кабінету Міністрів України «Про урядові комітети» від 17 лютого 2000 р. № 339 було створено Урядовий комітет соціального та гуманітарного розвитку [10]. Постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2001 р.

№ 1165 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України» від 17 лютого 2000 р. № 339 він був перейменований в Урядовий комітет соціального науково-технічного та гуманітарного розвитку [13]. До його складу ввійшли:

- віце-прем'єр-міністр України з гуманітарних питань — голова Урядового комітету,
- міністр культури і мистецтв,
- міністр освіти і науки,
- міністр охорони здоров'я,
- міністр праці та соціальної політики,
- державний секретар Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції,
- державний секретар Мінфіну,
- голова правління Пенсійного фонду,
- голова Держкоммолодьспортуризму,
- голова Держкомінформу.

5 липня 2010 року на базі Державного комітету інформатизації та Державного комітету з питань науково-технічного та інноваційного розвитку було утворено Державний комітет України з питань науки, інновацій та інформатизації [11]. Згідно з Положенням про Державний комітет України з питань науки, інновацій та інформатизації, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2010 року № 675, Держкомінформнауки є центральним органом виконавчої влади з питань формування та реалізації державної політики у сфері наукової, науково-технічної діяльності, трансферу технологій, інформатизації, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, створення умов для розвитку інформаційного суспільства.

Держкомінформнауки визначено також спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності.

28 липня 2010 року Кабінет Міністрів України видав розпорядження «Про затвердження переліку урядових комітетів та їх посадового складу» [12]. За цим розпорядженням, питаннями соціально-культурної сфери повинні займатися три урядових комітети — Урядовий комітет з питань розвитку галузей економіки та науково-інноваційної політики, Урядовий комітет з питань екології, молодіжної політики, культури, спорту і туризму та Урядовий комітет з питань регіональної та соціальної політики, будівництва, житлово-комунального господарства і гуманітарного розвитку.

З метою оптимізації системи центральних органів виконавчої влади, усунення дублювання їх повноважень, забезпечення скорочення чисельності управлінського апарату та витрат на його утримання, підвищення ефективності державного управління та відповідно до п. 15 ч. 1 ст. 106 Конституції України 9 грудня 2010 року Президент України В. Ф. Янукович видав Указ № 1085/2010 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» [14]. Цим Указом дано старт першому етапу

адмінреформи, яка стане важливою складовою загальноадміністративної реформи.

Ця реформа передбачає суттєві зміни в структурі виконавчої влади. Всього визначено 6 типів центральних органів виконавчої влади: міністерство, служба, інспекція, агентство, незалежні регулятори і органи зі спеціальним статусом. З 112 органів центральної виконавчої влади створено 36. З них 16 міністерств, 28 служб, 13 агентств і 7 інспекцій.

Президент України рекомендує реформувати Кабінет Міністрів як в частині уряду, так і в частині Секретаріату, який забезпечує діяльність КМУ. З 36 до 18 зменшилась кількість членів Кабінету Міністрів. Кількість працівників КМУ (1174 особи) буде скорочено більш ніж наполовину. Зміниться система управління міністерствами.

Вводиться посада керівника апарату — заступника міністра. При цьому у міністра залишається два заступники з політичним статусом.

Модернізація і реформування торкнулися і системи центральних органів виконавчої влади у соціально-культурній (духовній) сфері.

Так, було утворено:

— Міністерство культури України та Державне агентство України з питань кіно, реорганізувавши Міністерство культури і туризму України, а також поклавши на Міністерство, що утворюється, функції з реалізації державної політики у сферах міжнаціональних відносин, захисту прав національних меншин України, релігії;

— Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Державну службу інтелектуальної власності України, Державну службу молоді та спорту України, реорганізувавши Міністерство освіти і науки України, Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту;

— Державну архівну службу України, реорганізувавши Державний комітет архівів України, а також поклавши на цю Службу функції з реалізації державної політики у сфері створення та забезпечення функціонування системи страхового фонду документації;

— Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України, реорганізувавши Державне агентство України з управління національними проектами та Державне агентство України з інвестицій та розвитку;

— Державне агентство з питань науки, інновацій та інформації України, реорганізувавши Державний комітет України з питань науки, інновацій та інформатизації.

Цим же указом було ліквідовано Вищу атестаційну комісію, поклавши її функції на Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України.

Кабінету Міністрів України рекомендовано, зокрема, вирішити в установленому порядку питання щодо ліквідації Національної експертної комісії з питань захисту суспільної моралі.

Була затверджена нова Схема організації та взаємодії центральних органів виконавчої влади. Встановлено, що міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, що утворюються шляхом реорганізації

інших центральних органів виконавчої влади, є правонаступниками органів, які реорганізуються.

Таким чином, зараз державне управління у соціально-культурній (духовній) сфері в Україні здійснюють:

міністерства:

- Міністерство культури України;
- Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України.

Центральні органи виконавчої влади:

- Державна архівна служба України;
- Державна служба інтелектуальної власності України;
- Державна служба молоді та спорту України;
- Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України;
- Державне агентство з питань науки, інновацій та інформації України;
- Державне агентство України з питань кіно.

Центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом:

Державний комітет телебачення і радіомовлення.

Центральні органи виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через відповідних членів Кабінету Міністрів України:

- а) через першого віце-прем'єр-міністра України — міністра економічного розвитку і торгівлі України: — Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України;
- б) через міністра культури України — Державне агентство України з питань кіно;
- в) через міністра освіти і науки, молоді та спорту України — Державна служба інтелектуальної власності України, Державна служба молоді та спорту України, Державне агентство з питань науки, інновацій та інформації України.

Цим же указом Президента України № 1085/2010 Кабінету Міністрів України, зокрема, рекомендовано забезпечити в процесі ліквідації, реорганізації центральних органів виконавчої влади вкорочення чисельності державних службовців, які працюють у центральних органах виконавчої влади, не менше ніж на 30 відсотків, а також подати у двомісячний строк проекти положень про центральні органи виконавчої влади.

З метою забезпечення впровадження єдиного підходу до розроблення проектів положень про міністерства, інші центральні органи виконавчої влади Указом Президента України від 24 грудня 2010 року № 1199/2010 «Деякі питання організації роботи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади» затверджені Типове положення про міністерство України та Типове положення про центральний орган виконавчої влади України, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України, через відповідного члена Кабінету Міністрів України [15]. У зв’язку з цим Кабінету Міністрів України рекомендовано

забезпечити підготовку проектів положень про міністерства, інші центральні органи виконавчої влади з урахуванням типових положень, затверджених цим Указом, та вжити невідкладних заходів щодо забезпечення міністерствами, центральними органами виконавчої влади, що ліквіduються, реорганізуються відповідно до указу Президента України від 9 грудня 2010 року № 1085 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади», здійснення повноважень міністрами, керівниками, які очолюють відповідно міністерства, центральні органи виконавчої влади, що утворені відповідно до названого Указу, а також забезпечити у двотижневий строк здійснення державної реєстрації утворених міністерств, центральних органів виконавчої влади.

В цих Типових положеннях, зокрема, визначення міністерства та центрального органу виконавчої влади України, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через відповідного члена кабінету Міністрів України.

Так, Міністерство України (далі — міністерство) входить до системи органів виконавчої влади і є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади у формуванні та забезпеченні реалізації державної політики в одній чи декількох сферах. Основними завданнями міністерства є формування та реалізація державної політики у визначеній Президентом України сфері.

Міністерство відповідно до покладених на нього завдань: визначає пріоритетні напрями розвитку відповідної сфери; забезпечує нормативно-правове регулювання у визначеній сфері; узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України та в установленому порядку вносить їх на розгляд Президентові України та Кабінету Міністрів України; інформує та надає роз'яснення щодо здійснення державної політики у відповідній сфері; здійснює інші повноваження, визначені законами України та покладені на нього Президентом України.

Центральний орган виконавчої влади України (державна служба, державна інспекція, державне агентство), діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через відповідного члена Кабінету Міністрів України (далі — центральний орган виконавчої влади), входить до системи органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики в одній чи декількох сферах. Основними завданнями центрального органу виконавчої влади є реалізація державної політики у визначеній Президентом України сфері, а також внесення пропозицій щодо її формування. Центральний орган виконавчої влади відповідно до покладених на нього завдань: надає адміністративні послуги; здійснює державний нагляд (контроль); здійснює управління об'єктами державної власності; узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України,

Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів міністерств та в установленому порядку подає їх члену Кабінету Міністрів України, який спрямовує та координує діяльність центрального органу виконавчої влади (далі — міністр); здійснює інші повноваження, визначені законами України та покладені на нього Президентом України.

Таким чином, проведення адміністративної реформи є одним із найважливіших напрямів розвитку державних інститутів і реформування правої системи. Основна увага виконавчої та законодавчої влади, органів місцевого самоврядування має бути приділена реалізації цілісної системи заходів, спрямованих на посилення дієздатності держави, поглиблення адміністративної реформи.

Центральний напрям адміністративної реформи пов'язаний з необхідністю впорядкування системи центральних органів виконавчої влади, підвищення ефективності їх функціонування, посилення провідної ролі міністерств як головних суб'єктів вироблення й реалізації державної політики у відповідних галузях і сферах діяльності.

Процеси подальшого проведення адміністративної реформи щодо перебудови центральних органів виконавчої влади в соціально-культурній сфері вимагають, зокрема, спрощення системи державного управління цією сферою, ліквідацію її неефективних ланок, запровадження уніфікованих структур апаратів центральних органів виконавчої влади, впорядкування та підвищення рівня заробітної плати державних службовців, маючи за мету створення реальних умов для здійснення відбору державних службовців на конкурсних засадах тощо. Першочерговими мають стати заходи із забезпечення законодавчого врегулювання питань правового статусу центральних органів виконавчої влади в соціально-культурній сфері, про міністерства та інші органи виконавчої влади, про державний контроль у сфері діяльності органів виконавчої влади та їхніх посадових осіб тощо.

Література

1. Государственное управление: основы теории и организации : учебник / под ред. В. А. Козбаненко. — М. : Статут, 2000.
2. Виконавча влада і гуманітарне право / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. — К. : Ін Юре, 2002. — 668 с. ; Адміністративне право України / за заг. ред. С. В. Ківалова. — О. : Юрид. л-ра, 2003. — 896 с. ; Задихайло О. А. Організація управління культурою в Україні (адміністративно-правовий аспект) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук / О. А. Задихайло ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. — Х., 2006. — 18 с. ; Пережняк Б. А. Удосконалення системи центральних органів управління соціально-культурною сферою в контексті адміністративної реформи / Б. А. Пережняк // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / за заг. ред. С. В. Ківалова. — О., 2001. — Вип. 12. — С. 33–39 та ін.
3. Атаманчук Г. Методологічні проблеми державного управління / Г. Атаманчук // Вісник УАДУ при Президентові України. — 2001. — № 3.
4. Концепція адміністративної реформи в Україні. — К., 1998. — (У надзаг.: Державна комісія з проведення в Україні адміністративної реформи).

5. Укази Президента України. Т. 1. 1991–1994. Зі змінами та доповненнями станом на 1 січня 1997 р. — К. : Мін'юст України, 1997.
6. Голос України. — 1992. — 27 лют.
7. Про зміни в системі центральних органів виконавчої влади України : Указ Президента України від 26 лип. 1996 р. // Урядовий кур'єр. — 1990. — 30 лип.
8. Про зміни в системі центральних органів виконавчої влади України : Указ Президента України від 13 берез. 1999 р. № 250/99 // Урядовий кур'єр. — 1999. — 16 берез.
9. Офіційний вісник України. — 1999. — № 50. — Ст. 2434–2436.
10. Про урядові комітети : постанова Кабінету Міністрів України від 17 лют. 2000 р. № 339 // Офіційний вісник України. — 2000. — № 7. — Ст. 283.
11. Про утворення Державного комітету з питань науки, інновацій та інформатизації : постанова Кабінету Міністрів України від 5 лип. 2010 р. № 675 // Офіційний вісник України. — 2010. — № 51. — Ст. 1689.
12. Про затвердження переліку урядових комітетів та їх посадового складу : розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 лип. 2010 р. № 1548-р // Офіційний вісник України. — 2010. — № 58. — Ст. 2032.
13. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2000 р. № 339 : постанова Кабінету Міністрів України від 13 верес. 2001 р. № 1165 // Урядовий кур'єр. — 2001. — 18 верес.
14. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України від 9 груд. 2010 р. № 1085/2010 // Урядовий кур'єр. — 2010. — 24 груд.
15. Деякі питання організації роботи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України від 24 груд. 2010 р. № 1199/2010 // Офіційний вісник України — 2010. — № 100. — Ст. 3545.

А н о т а ц і я

Пережняк Б. А. Модернізація і реформування системи центральних органів управління соціально-культурною сферою в ході адміністративної реформи в Україні. — Стаття.

В статті розглядається питання модернізації і реформування системи центральних органів державного управління соціально-культурною (духовною) сферою в ході крупномасштабної адміністративної реформи в Україні.

Ключові слова: державне управління, адміністративна реформа, оптимізація системи центральних органів виконавчої влади в соціально-культурній (духовній) сфері.

А н н о т а ц и я

Пережняк Б. А. Модернизация и реформирование системы центральных органов управления социально-культурной сферой в ходе административной реформы в Украине. — Статья.

В статье рассматриваются вопросы модернизации и реформирования системы центральных органов государственного управления социально-культурной (духовной) сферой в ходе крупномасштабной административной реформы в Украине.

Ключевые слова: государственное управление, административная реформа, оптимизация системы центральных органов исполнительной власти в социально-культурной (духовной) сфере.

S u m m a r y

Perezhnyak B. A. Modernization and reforming of central government socio-cultural sphere in the administrative reform in Ukraine. — Article.

The article examines the issues of modernization and reforming of central government socio-cultural (spiritual) sphere in the large-scale administrative reform in Ukraine.

Keywords: central government, administrative reform, modernization of central government socio-cultural (spiritual) sphere.